

The Bell Tolls for Fish Farms

By Eva Douzina

At the height of this year's tourist season, without public consultation and shortly before the courts closed for the summer, the Environment Ministry's Directorate of Decentralized Administration granted **fish farms** in various parts of Greece 20-year lease extensions and other licenses to operate in public waters. These decisions, which concern areas such as Poros, Salamis, Epidaurus, Lesvos, Kalymnos, Evia, Arcadia and Xiromero, constitute a disturbing paradox: as climate change exacerbates environmental crises, Greece continues to support an industry notorious for its environmental impact. For leases involving the paltry sum of 150 euros per stremma per year. The **aquaculture** sector, despite producing zero employment growth over the past decade and facing significant financial problems (including the current threat of default on over €400 million in loans to Greek banks), continues to expand.

Aquaculture, especially marine aquaculture with open net cages, has long been criticized for its negative effects on biodiversity and marine ecosystems. Excrement, excess feed, antibiotics and chemicals damage the ecosystem to such an extent that Seafood Watch places farmed sea bream and sea bass from Greece squarely in its red, "To Avoid", category. The huge amount of waste is leading to the destruction of critical habitats, such as Greece's precious Poseidon meadows, which act as a nursery for marine species and absorb 35 times more carbon than rainforests. Underwater footage near the fish farms reveals a lunar landscape of dead Poseidon meadows and vast amounts of plastic pollution.

All this data reveals the very serious need for transparency, debate and public scrutiny around the spatial planning for the 2011 law for Organized Development Areas for Aquaculture (POAY), the details of which are not widely known, and which will multiply the areas earmarked for fish farming from 9,800 stremmata (2,500 acres) today to 240,000 stremmata (60,000 acres) in various parts of Greece. The design of the law allows fish farms to self-regulate and allows the 24 times expansion of aquaculture zones, even in marine protected areas and Natura areas, raising serious environmental and legal concerns.

As the effects of climate change become more severe, it is more urgent than ever for Greece to align its aquaculture policies with international best practices. Among them, stricter environmental impact studies, independent oversight and mandatory active stakeholder involvement, as dictated by the EU's Aarhus Convention. The first step should

be to carry out a pan-Hellenic mapping of the valuable Poseidon meadows and remove all fish farms within 2 km. from our shores. The bell is ringing now.

Eva Douzina is the president and founding member of the cultural and educational organization "Katheti" in Poros and president of the "Rauch" Foundation, based in Vermont

Καμπανάκι για τις ιχθυοκαλλιέργειες

Εύα Δουζίνα

Στην κορύφωση της φετινής τουριστικής σεζόν, χωρίς δημόσια διαβούλευση και λίγο πριν κλείσουν τα δικαστήρια για το καλοκαίρι, η Διεύθυνση Αποκεντρωμένης Διοίκησης του υπουργείου Περιβάλλοντος παραχώρησε σε ιχθυοκαλλιέργειες σε διάφορα μέρη της Ελλάδας 20ετή παράταση μίσθωσης και άλλες άδειες λειτουργίας σε δημόσια ύδατα. Αυτές οι αποφάσεις, που αφορούν περιοχές όπως ο Πόρος, η Σαλαμίνα, η Επίδαυρος, η Λέσβος, η Κάλυμνος, η Εύβοια, η Αρκαδία και το Ξηρόμερο, συνιστούν ένα ανησυχητικό παράδοξο: καθώς η κλιματική αλλαγή επιδεινώνει τις περιβαλλοντικές κρίσεις, η Ελλάδα συνεχίζει να στηρίζει μια βιομηχανία διαβόητη για τις περιβαλλοντικές της επιπτώσεις. Για μισθώσεις που αφορούν το ευτελές ποσό των 150 ευρώ ανά στρέμμα ετησίως. Ο τομέας της υδατοκαλλιέργειας, παρά το γεγονός ότι παρήγαγε μηδενική αύξηση της απασχόλησης κατά την τελευταία δεκαετία και αντιμετωπίζει σημαντικά οικονομικά προβλήματα (συμπεριλαμβανομένης της σημερινής απειλής αθέτησης πληρωμών για δάνεια άνω των 400 εκατ. ευρώ προς τις ελληνικές τράπεζες), συνεχίζει να επεκτείνεται.

Η υδατοκαλλιέργεια, ιδίως η θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια με ανοικτούς δικτυοκλωβούς, επικρίνεται εδώ και καιρό για τις αρνητικές επιπτώσεις της στη βιοποικιλότητα και στα θαλάσσια οικοσυστήματα. Τα περιττώματα, η περίσσεια τροφής, τα αντιβιοτικά και οι χημικές ουσίες βλάπτουν το οικοσύστημα σε τέτοιον βαθμό που το Seafood Watch τοποθετεί την τσιπούρα και το λαβράκι εκτροφής από την Ελλάδα ξεκάθαρα στην κόκκινη, «Προς αποφυγή», κατηγορία του. Η τεράστια ποσότητα αποβλήτων οδηγεί στην καταστροφή κρίσιμων ενδιαιτημάτων, όπως τα πολύτιμα λιβάδια ποσειδωνίας της Ελλάδας, τα οποία λειτουργούν ως φυτώριο για τα θαλάσσια είδη και απορροφούν 35 φορές περισσότερο άνθρακα από ό,τι τα τροπικά δάση. Υποβρύχια πλάνα κοντά στα ιχθυοτροφεία αποκαλύπτουν ένα σεληνιακό τοπίο με νεκρά λιβάδια ποσειδωνίας και τεράστιες ποσότητες πλαστικής ρύπανσης.

Όλα αυτά τα δεδομένα αποκαλύπτουν την πολύ σοβαρή ανάγκη για διαφάνεια, συζήτηση και δημόσιο έλεγχο γύρω από τον χωροταξικό σχεδιασμό για τις Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) του 2011, οι λεπτομέρειες του οποίου δεν είναι ευρέως γνωστές, και το οποίο θα πολλαπλασιάσει τις δεσμευμένες για ιχθυοκαλλιέργειες

περιοχές από τα 9.800 στρέμματα σήμερα σε 240.000 στρέμματα σε διάφορα μέρη της Ελλάδας. Ο σχεδιασμός των ΠΟΑΥ επιτρέπει στις ιχθυοκαλλιέργειες να αυτοελέγχονται και επιτρέπει την επέκταση των ζωνών υδατοκαλλιέργειας κατά 24 φορές, ακόμα και σε θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές και σε περιοχές Natura, εγείροντας σοβαρές ανησυχίες για το περιβάλλον και τη νομιμότητα.

Καθώς οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής γίνονται όλο και πιο σοβαρές, είναι πιο επείγον από ποτέ για την Ελλάδα να ευθυγραμμίσει τις πολιτικές της για την υδατοκαλλιέργεια με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Μεταξύ αυτών, αυστηρότερες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ανεξάρτητη εποπτεία και υποχρεωτική ενεργή εμπλοκή ενδιαφερόμενων μερών, όπως υπαγορεύει η Σύμβαση του Ααρχους της ΕΕ. Το πρώτο βήμα θα ήταν να γίνει πανελλήνια χαρτογράφηση των πολύτιμων λιβαδιών ποσειδωνίας και να απομακρυνθούν όλες οι ιχθυοκαλλιέργειες σε απόσταση 2 χλμ. από τις ακτές μας. Το καμπανάκι χτυπάει τώρα.

Η Εύα Δουζίνα είναι η πρόεδρος και ιδρυτικό μέλος του πολιτιστικού και εκπαιδευτικού φορέα «Καθετή» στον Πόρο και πρόεδρος του Ιδρύματος «Rauch», με έδρα το Βερμόντ